

Муниципальное бюджетное общеобразовательное учреждение
«Средняя общеобразовательная школа №1 им. А.Коцова с. Гизель» МО-Пригородный район

Рассмотрено:
на заседании МО
Протокол № 1
« 5 » сентября 2017 г
Руководитель МО Баширова Л.Т.

Согласовано:
Зам. директора по УВР
 Ф.М.Яхьяева
« 7 » 09 2017г

Утверждаю:
Директор МБОУ СОШ №1
 О.Г.Кундукова
« 7 » 09 2017г

Рабочая программа по родному языку

Класс : 9

Учитель : *Л.Т.Баширова*

Количество часов : *всего – 66; в неделю – 2 часа*

Плановых контрольных диктантов : *5 часов*

Плановых работ по развитию речи: *12 часов*

9-ам кьласы ирон аьваджы кьсан программае цаггагонд арцыд Федералон падзахадон ахуырадон стандарты домантам гасга. Программае араьт у Ирон аьваг амае литературайы программаы бындурыл (сфидар сь кодта Республикае Цагат Ирыстон-Аланийы Иумайаг амае профессионалон ахуырады министрэд, Дзауджыхъау, 2014).

«Ирон аьваджы чиныг». 9 кьлас. Автор: Тахъазты Х. Дзауджыхъау. «Ир» 2014.

ÆМБАРЫНГÆНÆН ФЫСТÆГ

9-æм къласы ирон æвзаджы Кусæн программæ цагтæгонд æрцыд Федералон паддзахадон ахуырадон стандарты домæнтæм гæсгæ. Программæ арæзт у Ирон æвзаг æмæ литературæйы программæты бындурыл (сфидар сæ кодта Республикæ Цæгат Ирыстон-Аланийы æйы министрæд: СЕМ, Дзауджыхъæу, 2013).

Программæмæ гæсгæ ирон æвзаджы ахуыртæ (уроктæ) хъуамæ æххæстгонд цауой къуыри дыууæ хатты (æдæппæт 68 сахаты).

Кусæн программæ аразгæйæ, хъусдард цыд универсалон ахуырадон архæйдтыты иумæйаг программæмæ (ФПАС), мадæлон æвзаджы урокты сыл куыд кусын хъæуы, уыцы амынддзинæдтæм.

Программæ арæзт у: æмбарынгæнинаг фыстæгæй, предметы иумæйаг характеристикæйыл дзурæг хайæ, предметы бынат иннæ ахуырадон предметты 'хсæн амонæг хайæ; универсалон ахуырадон архæйдтытыл кусыны домæнтæй; 9-æм къласы ирон æвзаг амоныны фæстиуджытæй; ахуырты материалон-техникон æмæ ахуырадон-методикон бындурты æрфыстæй; ахуырадон курсы мидисæй; тематикон пълан æмæ литературæйы номхыгъдæй.

Предметы иумæйаг характеристикæ

Ирон æвзаг у ирон адæмы мадæлон æвзаг, Цæгат Ирыстон-Аланийы æмæ Республикæ Хуссар Ирыстоны паддзахадон æвзаг. Ирон æвзаг у ирон адæмы иугæнæг хотых, нæ адæмы культурæйы хæзнадон. Ирон æвзаг у ныхас кæныны, хъуыдытæ æргом кæныны фæрæз, нæ адæмы царды тыххæй зониндзинæдтæ кæрæдзийæн дæттыны фæрæз.

Мадæлон (ирон) æвзаджы метапредметон функцитæ арф æвæрд сты йæ бындуры: уый у сывæллоны зæрдæмæ хæстæгдæр фæндаг ссарыны мадзал, удгоймаг хъомыл кæныны хуыздæр хотых. Йæ фæрцы рæзы сывæллоны хъуыдыкæнынад, хъæздыгдæр кæны йæ миддуне, рæзынц йе сфæлдыстадон гæнæнтæ.

Мадæлон (ирон) æвзаг фæндаг амоны фыдæлты хæзнадон – адæмон сфæлдыстадмæ, нæ монон культурæмæ, ирон литературæмæ.

Сывæллонмæ тынгдæр хъарынц, йæ мидхъуыдыйыл тынгдæр ахадынц, йæхи 'взагыл ын цы цардыуаджы æгъдæуттæ амонынц, уыдон. Æмæ уымæ гæсгæ егъау у мадæлон æвзаджы хъомыладон ахадындзинад. Æрмæст уый фæрцы базонгæ ваййы сывæллон йæ адæмы этикон нормæтимæ, фæцалх ваййы йæхи æмæ искай архæйдтытæн аргъ кæныныл.

Программаы бындуры æвæрд ис коммуникативон-архайдон технологи, кæцы домь, æрмæст амонгæйæ ахуыр кæнын нæ, фæлæ архайгæйæ.

Программаы сæйрагдæрыл нымад сты *коммуникативон, лингвистикон* æмæ *культурæамонынады* (культуроведческая) компетенцитæ.

Иумæйагæй Кусæн программамæ хаст æрцыдысты ахæм æрмæджытæ:

9-æм къласы ахуырдаутæ ирон æвзагæй цы æмбарынадтимæ хъуамæ базонгæ уой, уыдон;

скъоладзауты зæрдыл цы орфографион æмæ пунктуацион æгъдæуттæ æрлæууын кæнын хъæудзæн, уыдон;

2) скъоладзаутæ 9-æм къласы цы ног зонындзинæдтæ райсдзысты æмæ сæ бындурыл цы арæхстдзинæдтыл фæцалх уыдзысты, уыдон. Иумæйагæй сты ахæмтæ:

- фонетикон, дзырдарæзтон, морфологион, синтаксисон æвзæрстытæ кæнын;
- алыхуызон вазыгджын хъуыдыйæдтæ аразын;
- дзырдты хъæугæ орфограммæтæ ссарын, орфографион рæдыдтытæ бæрæг кæнын, раст сæ кæнын;
- цухгонд æрхæцæн нысæнттæ раст æвæрын;
- орфографион æмæ æмбарынгæнæн дзырдуæттæй пайда кæнын;

3) коммуникативон арæхстдзинæдтæ:

- тексты темæ æмæ сæйраг хъуыды бæрæг кæнын;
- текст хи ныхæстæй дзурын æмæ фыссын зонын (уыимæ æлвæст кæнæ æвзаргæ изложенийы хуызы дæр);
- тексты микротемæ ссарын, текстæн пълан аразын, тексты аивгæнæн мадзæлттæ ссарын;
- тексты хуыз æмæ стиль иртасын;
- сæ функционалон хуызмæ гæсгæ æмæ стилистикон æгъдауæй алыхуызон чи сты, ахæм тексттæ (сочиненитæ) фыссын зонын;
- æвзаджы мадзæлттæй кæм куыд æмбæлы, афтæмæй раст пайда кæнын;
- хи арæзт текст раст кæнын;
- интернеты хъæугæ æрмæг ссарын, ирон æвзагмæ йæ тæлмац кæнын зонын, рацаразынмæ йæ арæхсын.

9-æм къласы ирон æвзаг ахуыр кæныны нысæнтæ æмæ хæстæ

9-æм къласы ирон æвзаг ахуыр кæныны **нысæнтæ** сты:

- ирон æвзагмæ уарзондзинад рæзын кæнын;
- скъоладзаутæн бамбарын кæнын:

- ирон æвзаг нæ адæмы культурон хæзна кæй у, уый;
- не 'взаг нæ адæмæн кæрæдзийы æмбарыны сæйраг фæрæз кæй у, уый;
- ирон æвзаг ирон адæмы миддуне æргомгæнæг æмæ хъæздэггæныны хотых кæй у, уый;
- мадæлон æвзагыл арæхдæр дзурын кæй хъæуы, æрвылбон дзы пайда кæнын кæй хъæуы, уый;
- хи ныхасмæ хъус дарын кæй хъæуы, йæ хæрзхъæддзинадыл кусын кæй хъæуы, уый;
- ныхасы хуызтæй (дзурын, ныхасмæ хъусын, кæсын, фыссын) пайда кæнын фæцалх кæнын;
- алыхуызон уавæрты хи ныхас этикетон нормæтæм гæсгæ аразын зонын;
- æвзаджы системæ зонын, æвзаджы иуæгтæ кæрæдзиуыл барын, анализ сæ кæнын зонын;
- хи дзырдут фæхъæздэггæр кæныныл архайын;
- хи орфографион æмæ пунктуацион зонындзинæдтæ уæлдæр кæныныл архайын;
- хи ныхас стилистикон æгъдауæй раст аразын зонын;
- фæцалх кæнын хи ныхасы хæрзхъæддзинад хуыздæр кæныныл хибарæй архайыныл.

Ранымад нысанта къухы бафтынæн баххæст кæнын хъæуы ахæм **хæстæ:**

- ныхасы хуызтæ (дзурын, ныхасмæ хъусын, кæсын, фыссын) фæрæвдздæр кæныныл кусын;
- универсалон ахуырадон архæйдтыты (регулятивон, миддуне хъæздыг кæныныл, коммуникативон) райрæзтыл кусын;
- орфографион æмæ пунктуацион арæхстдзинæдтæ ныффидар кæныныл архайын;
- ахуырдауты ирон литературон æвзаджы нормæтимæ базонгæ кæнын, дзургæйæ сæм хъус дарыныл фæцалх кæнын;
- скъоладзауты дзырдут хъæздэггæр кæныныл архайын, ахуырдауты ирон æвзаджы грамматикон æгъдæуттæй пайда кæныныл фæцалх кæнынын.

«Ирон æвзаг»-ы бынат ахуырадон скъолайы ахуырадон пъланы

9-æм къласы Кусæн программæ арæст у 68 сахатмæ гæсгæ, уыимæ скъолайы ахуырадон пъланы къуыри 2 сахаты афтæмæй.

Ахуыртæ арæст сты скъоладзауты лингвистикон хъуыдыкæнынады райрæзтыл бакусынæн, скъоладзауты æвзаджы æмæ ныхасы культурæ фæбæрзонддæр кæнынæн.

Домæнтæ 9-æм къласы скъоладзауты зоньндзинæдтæ æмæ арæхстдзинæдтæм:

Удгоймагон:

- скъоладзаутæн бамбарын кæнын, царды сын цы социалон бынат ис, уый;
- ахуырмæ разæнгард кæныны хъуыдытæ рæзын кæнын;
- фæцалх кæнын къæйттæй кусыныл, къордты архайыныл, ахуыргæнæгимæ æмгуыст кæныныл;
- этикон æнкъарæнтæ рæзын кæныныл кусын;
- хи æмæ æцагæлон культурæтæ зоньн, аргъ сын кæнын, фæразон уæвын.

Регулятивонтæ:

- фæлтæрæны хæс хибарæй бæрæг кæнын, куыд æй æххæст кæндзысты, уымæн фæтк аразын;
- хи архæйдтытæн аргъ кæнын зоньн;
- искæй архайдæн аргъ кæнын зоньн;
- хи æмæ искæй ныхасы рæдыдтытæ сраст кæнынмæ арæхсын.

Арæхстдзинæдты райрæзт (познавательные):

- логикон архæйдтытæм (анализ, синтез, абарст, æриугонд кæнын, классификаци кæнын) арæхсын;
- æвзаджы иуæгтæй раст пайда кæнынмæ арæхсын;
- ахуыргæнæджы фæрстытæн раст дзуæппытæ дæттынмæ арæхсын;
- чиныджы, интернеты хъæугæ информаци ссарынмæ арæхсын, хæславæрдмæ гæсгæ йæ рацаразын зоньн;
- бакаст æрмæг хи ныхæстæй радзурын зоньн, пълан ын саразынмæ арæхсын.

Коммуникативонтæ:

- ныхасы этикетон нормæтæм гæсгæ дзураг æмбалимæ ныхас кæнын зоньн;
- искæй ныхас раст æмбарын;
- монологон ныхас аразын зоньн, диалоджы архайынмæ арæхсын;
- сæ жанртæ алыхуызон кæмæн сты, ахæм тексттæ æмбарын;
- ныхасы сæйраг хъуыды æмбарын;
- сæйраг хъуыдымæ гæсгæ хи ныхас аразын зоньн;
- къæйтты куысты, къордты куысты архайын зоньн;
- хи хъуыдыйы растдзинад бахъахъхъæнынмæ арæхсын.

Метапредметонтæ:

- æмбаргæйæ ахуыр кæнын, хи архæйдтытæм цæст дарын;
- информациимæ кусын зоньн (анализ кæнын, пълан аразын, тезистæ æмæ конспект фыссын, хатдзæгтæ кæнын);
- алыхуызон сфæлдыстадон куыстытæ (хъусынгæнинаг, эссе, презентаци, реферат æмæ æнд.);
- коллективон куысты архайын.

Предметонтæ

9-æм къласы Ирон æвзагæй предметон фæстиуджытæ сты:

- ирон æвзаг уарзын; æмбарын, ирон æвзаг нæ адæмы культурон хæзна кæй у, уый; не 'взаг нæ адæмæн кæрæдзийы æмбарыны сæйраг фæрæз кæй у, уый;
- ныхасы хуызтæй (дзурын, ныхасмæ хъусын, кæсын, фыссын) пайда кæнынмæ арæхсын;
- алыхуызон уавæрты хи ныхас этикетон нормæтæм гæсгæ аразынмæ арæхсын;
- æвзаджы иуæгтæ кæрæдзиуыл барын, анализ сæ кæнын зонын;
- ирон æвзаджы орфографион æмæ пунктуацион æгъдæуттæ зонын, практикон æгъдауæй сæ пайда кæнынмæ арæхсын;
- ирон æвзаджы дзырдæуттæй пайда кæнынмæ арæхсын;
- тексттæ арæзт, йæ хуызтæ иртасын зонын, алыхуызон тексттæ аразынмæ арæхсын;
- ирон ныхасы стилистикон нормæтæ зонын, пайда сæ кæнын.

Программæйы мидис

№	Темæ	Сахæтты нымæц
1.	Рацыд æрмæг зæрдыл æрлæууын кæнын	7 сах.
2.	Вазыгджын хъуыдыйад. Ныхасы культурæ	1 сах.
3.	Бабæтгæвазыгджын хъуыдыйад	5 сах.
4.	Домгæвазыгджын хъуыдыйад	15+4 сах.
	Æнæбæтгæг вазыгджын хъуыдыйад	4+2 сах.
	Вазыгджын хъуыдыйæдтæ алыхуызон бастдзинæдтимæ: бæттæгтимæ æмæ æнæ бæттæгтæй	4+2 сах.
	Стиль, стилистикæ. Ныхасы культурæ	9+3 сах.
	Æвзаджы тыххæй иумæйаг зонинæгтæ	4 сах.
	Рацыд æрмæгæй бæрæг уаг скæнын	4 сах.
	Æдæппæт:	64+ 4 сах. ныхасы рæзтыл куыстæн

Къæлиндарон - тематикон пълан 9-æм къласæн

№	Темæ	Са х.	Равзарианæ фарстатæ	Практикон куысты хуызтæ
1.	5-8 кълæсты рацыд æрмæг зæрдыл æрлæууын кæнын. (5+2 сах.) Тематикон урок: «Нал у сæрд йæ сæрæн – Бурниз ыл фæзынд» (Къадзаты С.).	1	Текст. Тексты арæст. Тексты темæ, сæйраг хъуыды.	Ныхасы рæзтыл бакусын. Сочинени-æрдзы æрфыст фыссынмæ цæттæгæнæн куыстытæ: æмдзæвгæты анализ, нывмæ гæсгæ куыст, дзырдбæстытæ. хъуыдыйæдтæ аразыныл куыст, сочиненийæн пълан фыссын æмæ а.д.
2.	Сочиненийы рæдыдтыты анализ.	1	Рæдыдтытæ æвзарын.	Рæдыдтытæ бафæдзæхсыныл куыст.
3.	Фонетикæ. Лексикæ. Фразеологи. Дзырдарæст. Морфологи. Дзырдбаст. Хуымæтæг хъуыдыйад.	5	Мыр æмæ дамгъæ. Хъæлæсон æмæ æмхъæлæсон мыртæ. Лексикайы æмбарынад. Ныхасы хæйттæ. Дзырдбаст æмæ хъуыдыйад. Хуымæтæг хъуыдыйад	Фонетикон æвзæст. Синонимтæ æмæ Антонимтыл куыст. Омонимтæ. Тексты лексикон анализ. Синтаксисон æвзæрст.
4.	Вазыгджын хъуыдыйад. Ныхасы культура (1с.).	1	Вазыгджын хъуыдыйады æмбарынад. Вазыгджын хъуыдыйады хицæндзинад хуымæтæг хъуыдыйадай.	Хъуыдыйады синтаксисон æвзæрст. Хуымæтæг хъуыдыйæдтæй вазыгджын хъуыдыйæдтæ аразын
5.	Бабæтгæвазыгджын хъуыдыйад (5 сах.) Бæтгæджын вазыгджын хъуыдыйады æмбарынад.	1	Бабæтгæвазыгджын хъуыдыйад. Бабæтгæвазыгджын хъуыдыйады хæйтты бастдзинад.	Бабæтгæвазыгджын хъуыдыйады синтаксисон æвзæрст. Бабæтгæвазыгджын хъуыдыйад аразыныл куыст.
6.	Бабæтгæвазыгджын хъуыдыйæдтæ иугæнæг, ныхмæвæрды æмæ дихон бæтæгтимæ.	2	Æрхæцæн нысæнттæ бабæтгæвазыгджын хъуыдыйады. Бабæтгæвазыгджын хъуыдыйады синтаксисон æвзæрст.	Тексты синтаксисон анализ. Бабæтгæвазыгджын хъуыдыйæдтæ иугæнæг, ныхмæвæрды æмæ дихон бæтæгтимæ аразыныл куыст. Бабæтгæвазыгджын хъуыдыйады функционалон нысаниуæг тексты.
7.	Текстмæ хæстæг (бæлвырд) изложени.	1	Бабæтгæвазыгджын хъуыдыйæдтæй ныхасы мидæг пайда кæныныл куыст.	Изложени фыссынмæ цæттæгæнæн куыстытæ.
8.	Изложенийы рæдыдтытыл куыст.	1	Изложенийы фæстиуджытыл æрдзурын æмæ ныхасы	Изложенийы ныхасы рæдыдтытыл

			рæзтыл куыстытæ баххæст кæнын.	бакусын.
9.	<i>Домгæвазыгджын хъуыдыйад (15+4).</i> Домгæвазыгджын хъуыдыйады æмбарынад. Сæйраг æмæ уæлæмхæст хæйттæ.	2	Домгæвазыгджын хъуыдыйады нысаниуæг, йæ хицæндзинад бабæтгæвазыгджын хъуыдыйадæй. Сæйраг æмæ уæлæмхæст хæйтты æмбарынад.	Домгæвазыгджын хъуыдыйады синтаксисон æвзæрст. Домгæвазыгджын хъуыдыйад аrazyныл куыст. Домгæвазыгджын хъуыдыйады функционалон нысаниуæг.
10.	Бæттæгтæ æмæ бæттæг дзырдтæ домгæвазыгджын хъуыдыйæдты.	1	Домгæвазыгджын хъуыдыйæдты бæттæгтæ æмæ бæттæг дзырдты хицæндзинадтæ.	Домгæвазыгджын хъуыдыйады синтаксисон æвзæрст. Домгæвазыгджын хъуыдыйад аrazyныл куыст.
11.	Контролон диктант.	1	Орфографион æмæ пунктуацион æгъдæуттыл куыст.	
12.	Рæдыдтытыл куыст.	1	Диктанты рæдыдтытыл куыст.	Орфографион æмæ пунктуацион рæдыдтытыл куыст, сæ бафæдзæхсын.
13.	Уæлæмхæст хайы бынат домгæвазыгджын хъуыдыйады.	1	Уæлæмхæст хайы бынат домгæвазыгджын хъуыдыйады. Æрхæцæн нысæнттæ домгæвазыгджын хъуыдыйады хæйтты 'хсæн.	Домгæвазыгджын хъуыдыйады синтаксисон æвзæрст. Домгæвазыгджын хъуыдыйад аrazyныл куыст.
14.	Уæлæмхæст хæйтты хуызтæ. Æмбарынгæнæн уæлæмхæст хай.	1	Уæлæмхæст хæйтты хуызтæ (иумæйагæй). Æмбарынгæнæн уæлæмхæст хай.	Домгæвазыгджын хъуыдыйады синтаксисон æвзæрст.
15.	Бæрæггæнæны уæлæмхæст хай.	1	Ахуырдаутæн бамбарын кæнын бæрæггæнæны уæлæмхæст хъуыдыйады нысаниуæг.	Домгæвазыгджын хъуыдыйады синтаксисон æвзæрст. Домгæвазыгджын хъуыдыйад аrazyныл куыст.
16.	Фадатон уæлæмхæст хæйттæ. Бынаты уæлæмхæст хай.	1	Фадатон уæлæмхæст хæйтты нысаниуæг. Бынаты уæлæмхæст хай.	Домгæвазыгджын хъуыдыйады синтаксисон æвзæрст. Домгæвазыгджын хъуыдыйад аrazyныл куыст.
17.	Афоны уæлæмхæст хай.	1	Афоны уæлæмхæст хайы нысаниуæг.	Домгæвазыгджын хъуыдыйады синтаксисон æвзæрст. Домгæвазыгджын хъуыдыйад аrazyныл куыст.
18.	Сочинени-тæрхæттæ «Цæстмæхъус ныхас фыдбылыз хæссы» (Къ.).	1	Ныхасы рæзтыл бакусын. Текст-тæрхæтты арæзт. Сочиненийы пълан,	Сочиненимæ цæттæгæнæн куыстытæ

			әнцойгәнән дзырдтә.	
19.	Рæдыдтытыл куыст.	1	Рæдыдтыты анализ.	Рæдыдтытæ бафæдзæхсыныл куыст.
20.	Архайды хуызы уæлæмхæст хай.	1	Архайды хуызы уæлæмхæст хайы нысаниуæг.	Домгæвазыгджын хъуыдыйады синтаксисон æвзæрст.
21.	Æфсоны уæлæмхæст хай.	1	Æфсоны уæлæмхæст хайы нысаниуæг.	Домгæвазыгджын хъуыдыйады синтаксисон æвзæрст.
22.	Нысаны уæлæмхæст хай.	1	Нысаны уæлæмхæст хай.	Домгæвазыгджын хъуыдыйады синтаксисон æвзæрст.
23.	Бадзырдон уæлæмхæст хай.	1	Бадзырдон уæлæмхæст хайы нысаниуæг.	Домгæвазыгджын хъуыдыйады синтаксисон æвзæрст.
24.	Домгæвазыгджын хъуыдыйад къорд уæлæмхæст хаимæ.	1	Къорд уæлæмхæст хайы цы вазыгджын хъуыдыйады ис, уый хицæндзинад.	Домгæвазыгджын хъуыдыйад къорд уæлæмхæст хаимæ æвзарын. Хъуыдыйадæн схемæ кæнын.
25.	Сфæлдыстадон изложени (хуымæтæг хъуыдыйæдтæй домгæвазыгджын хъуыдыйæдтæ саразын).	1	Ныхасы рæзтыл куыст: изложенийы тексты анализ. Пълан, әнцойгәнән дзырдтә.	Изложенимæ цæттæгәнән куыстытæ.
26.	Рæдыдтытыл куыст.	1	Фысгæ куыстыты анализ.	Рæдыдтытыл куыст, сæ бафæдзæхсын.
27.	Æнæбæттæг вазыгджын хъуыдыйад (4+2 с.) Æнæбæттæг вазыгджын хъуыдыйады æмбарынад.	1	Æнæбæттæг вазыгджын хъуыдыйады æмбарынад, йæ хицæндзинад.	Æнæбæттæг вазыгджын хъуыдыйæдтæ æвзарыныл куыст.
28.	Æнæбæттæг вазыгджын хъуыдыйады хайтты 'хсән ахастытæ: бабæттæг æмæ домгæ.	1	Æнæбæттæг вазыгджын хъуыдыйады хайтты 'хсән ахастдзинадтæ, сæ бастдзинад бабæттæг вазыгджын æмæ домгæвазыгджын хъуыдыйæдтæ.	Синонимон бæттæгджын æмæ æнæбæттæг вазыгджын хъуыдыйæдтæй пайда кæнын.
29.	Æрхæцæн нысæнттæ æнæбæттæг вазыгджын хъуыдыйады. Къæдзыг, стъæлф æмæ къæдзыг æнæбæттæг вазыгджын хъуыдыйады.	1	Къæдзыг, стъæлф æмæ къæдзыг æнæбæттæг вазыгджын хъуыдыйады æвæрыны æгъдауттæ.	Æнæбæттæг вазыгджын хъуыдыйæдтæ æвзарыныл куыст. Къæдзыг, стъæлф æмæ къæдзыг æнæбæттæг вазыгджын хъуыдыйады Тексты пунктуацион анализ.
30.	Дыстъæлф æнæбæттæг вазыгджын хъуыдыйады.	1	Дыстъæлфимæ æнæбæттæг вазыгджын хъуыдыйады нысаниуæг.	Цухгонд æрхæцæн нысæнттæ æвæрыныл куыст. Тексты пунктуацион анализ.

31.	Контролон диктант.	1	Рæдыдтытыл куыст.	Диктанты фæстиуджытыл æрдзурын æмæ хатдзæгтæ скæнын.
32.	Тире æнæбæттæг вазыгджын хъуыдыйады.	1	Тире æнæбæттæг вазыгджын хъуыдыйады нысаниуæг бацамонын.	Тексты пунктуацион анализ. Цухгонд æрхæцæн нысæнттæ æвæрыныл куыст. Тексты пунктуацион рæдыдтытæ раст кæнын.
33.	Сочинени-радзырд æрфыст æмæ тæрхæтты элементтимæ «Царды сой куыстæй цæуы»	1	Сочинени фыссынмæ цæттæгæнæн куыстытæ.	Таурæгъон тексты хицæндзинæдтæ. Сочиненийы пълан, æнцойгæнæн дзырдтыл куыст.
34.	Рæдыдтытыл куыст.	1	Фысгæ куыстыты анализ	Ныхасы рæдыдтытæ бафæдзæхсыныл куыст.
35.	Вазыгджын хъуыдыйæдтæ алыхуызон бастдзинадтимæ: бæттæгтимæ æмæ æнæ бæттæгтæй (4+2 сах.).	1	Алыхуызон бастдзинадтæ цы хъуыдыйæдты æмбæлы, уыдоны æмбарынад.	Вазыгджын хъуыдыйæдтæ алыхуызон бастдзинадимæ æвзариныл куыст, хъуыдыйæдтæн схемæтæ кæнын.
36.	Вазыгджын хъуыдыйад алыхуызон бастдзинадтимæ: бабæттæг æмæ домгæ бастдзинадимæ.	2	Вазыгджын хъуыдыйад бабæттæг æмæ æнæбæттæг бастдзинадимæ, домгæ æмæ æнæбæттæг бастдзинадимæ, бæттæгтимæ æмæ æнæ бæттæгтæй.	Вазыгджын хъуыдыйæдтæ алыхуызон бастдзинадимæ æвзариныл куыст, хъуыдыйæдтæн схемæтæ кæнын; вазыгджын хъуыдыйады æрхæцæн нысæнттæ амонын.
37.	Æрхæцæн нысæнттæ вазыгджын хъуыдыйады алыхуызон бастдзинадимæ.	1	Æрхæцæн нысæнттæ вазыгджын хъуыдыйады алыхуызон бастдзинадимæ. Алыхуызон бастдзинадтæ цы хъуыдыйæдты æмбæлы, уыдоны функционалон нысаниуæг тексты.	Вазыгджын хъуыдыйады æрхæцæн нысæнты æвæрд амонын; тексты пунктуацион анализ, пунктуацион рæдыдтытæ раст кæнын. Вазыгджын хъуыдыйæдтæ аразын, синтаксисон æгъдауæй сæ æвзариныл. Лингвистикон кæнæ литературон уац конспект кæнын.
38.	Нывмæ гæсгæ куыст.	1	Спайда кæнын, алыхуызон бастдзинадтæ цы хъуыдыйæдты æмбæлы, уыдонæй.	Лингвистикон кæнæ литературон уац конспект кæнын. Сочинени фыссынмæ Цæттæгæнæн куыстытæ: пъланыл куыст,

39.	Рæдыдтытыл куыст	1	Фысгæ куыстыты æвзæрст.	æнцойгæнæн дзырдтæ равзарын; дзырдтæ, дзырdbæстытæ, хъуыдыйæдтæ аразын æмæ а.д.
40.	Стиль, стилистика. Ныхасы культурæ (9+3 с.).			
41.	Стиль æмæ стилистикæйы æмбарынад.	1	Стиль, стилистикæ æмæ практикон стилистикæйы æмбарынад.	Лексикон æмæ фразеологион фæлтæрæнтæ. Алыхуызон тексттæ кæрæдзиуыл барын (стилистикон анализ).
42.	Æвзаджы стильтæ.	5	Дзургæ нихасы стиль, официалон хуыддаджы стиль, наукон стиль, публицистикон стиль, аив литературон стиль.	Текстты стилистикон æвзæрст. Сæ стилистикон ахуырст алыхуызон кæмæн у, ахæм тексттæ аразыныл куыст. Автобиографи, курдиат, хъусынгæнинаг, уацхъуыд, суаггæ фыссын. Текстты стилистикон рæдыдтытæ раст кæнын. Хицæн стильтæй конд тексттæ аразын.
43.	Стильты хицæндзинадтæ. Сæйраг домæнтæ дзургæ æмæ фысгæ нихасмæ.	1		
44.	Ныхасы культурæ.	3	Ныхасы рæзтыл бакусын. Бæлвырдæй бакусын ахуырдауты нихасы культурæйыл. Этикетон нихасы æмбарынад, йæ æууæлтæ. Диалогон нихас. Диалогон нихас аив литературæйы.	Ахырдауты нихасы рæдыдтытыл куыст: изложениы, сочинениы нихасы рæдыдтыты анализ. Диалогон нихасыл куыст.
45.	Бæлвырд изложени.	1		Изложени фыссынмæ цæттæгæнæн куыстытæ.
46.	Изложенийы рæдыдтытыл куыст.	1	Ахырдауты нихасы Рæдыдтытæ равзарын.	Стилистикон рæдыдтыты анализ.
47.	Æвзаджы тыххæй цумæйаг зонинагтæ (4 сах.) Цы у æмæ цæмæн хъæуы æвзаг. Цæмæй конд у æвзаг. Æвзаг куыд равзæрд æмæ куыд рæзы. Æвзагты хæстæгдзинад. Ирон æвзаджы бынат иннæ	1	Æвзаджы ахадындынад æхсæнадон царды. Æвзаджы рæзты бастдынад æхсæнады рæзимæ. Ирон æвзаджы равзæрд æмæ йæ дарддæры рæзт.	Наукон-популярон текстты Бындурыл беседæтæ кæнын. Аив литературон текстты лексикон-фразеологион анализ.

	æвзæгты 'хсæн.		Ирон æвзæджы рæзты сæйрагдæр къæпхæнæ. Ирон æвзæгæн лæггадгæнджытæ-ахуыргæндтæ, сæ иртасæн куыстытæ. Ирон æвзæджы хæстæгдзинад иннæ æвзæгтимæ.	Рефераттæ æмæ докладтæ фыссын, раныхæстæ цæттæ кæнын ирон æвзæджы истори, лексикæ, фразеологи, стилистикæйы тыххæй.
48.	Ирон литературон æвзæг æмæ диалекттæ.	1	Ирон литературон æвзæг æмæ диалектты тыххæй æмбарынад.	Аив литературон текстты лексикон-фразеологион анализ.
49.	Контролон изложени литературон уацмысы текстты бындурыл.	1	Ныхасы рæзтыл бакусын.	Изложенимæ цæттæ кæныныл куыстытæ.
50.	Изложенийы рæдыдтытыл куыст.	1	Ныхасы рæдыдтыты анализ.	Рæдыдтытæ бафæдзæхсыныл куыст.
51.	<i>Рацыд æрмæгæй бæрæг уаг скæнын (4 сах.)</i> Фонетикæ. Лексикæ. Морфемикæ.	2	Хъæлæсон æмæ æмхъæлæсон мырты классификаци. Синонимтæ, антонимтæ, омонимтæ. Дзырды хæйттæ: бындур, кæрон, уидаг, фæсæфтуан, разæфтуан. Сæ нысаниуæг дзырды.	Фонетикон æвзæрстытæ, дзырдты. Дæргъвæтин æмхъæлæсонты растфыссынадыл куыст. Орфоэпион фæлтæрæнтæ. Морфемикон анализ. Дзырдарæзтон æвзæрстытæ
52.	Морфологи.	2	Номдар, номивæг æмæ нымæцонны грамматикон хицæндзинæдтæ. Мивдисæг æмæ йæ формæтæ. Фæрсдзырд.	
53.	Сочинени- æрфыст «Адæймаджы нысан царды» (бæлвырд адæймаджы фæлгонцмæ гæсгæ).	1	Æрфыстон текстты хицæндзинæдтæ, йæ арæзт.	Сочинени фыссынмæ цæттæгæнæн куыстытæ.
54.	Контролон диктант.	1	Растфыссынадыл бакусын.	Орфографион æмæ пунктуацион æгъдæуттæ фидар кæныныл куыст.